

BACSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Véki szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvas szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.

Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca-Vojnich-palotában

Telefón szám 42.

Nyitár soronként 20 krajczár

A herceg primás szava.

Öreg agyú szólalt meg a fülsiketítő csatazajban, Magyarország biboros főpapja is felemlte hatalmas szavát, hogy a hívek milliói, kik a szent vezérpap szózatára lelkesen figyelnek, okuljanak a helyzet megdöbbentő képén, melyet a magasztos ajkak megrázó színekkel tártak elé, térjenek magukba és vallják azt az egyetlen hitvallást: *a haza minden előtt!*

Vaszary Kolos hercegprimás pár szóval sokat, végtelenül sokat fejezett ki; kijelentette nyíltan, hogy a legmagasabb régiókban, a kiváltságos főpap és főrendi osztály kebelében is élénken és komoly hazafiúi aggodalmakkal foglalkoznak a nyomasztó és tarthatatlan állapotokkal, és ezzel gyors és gyökeres orvoslásoknak égető szükségét ép úgy belátják és hangoztatják az arisztokraták boltíves palotáiban, mint a szegény osztály szalmafödeles gúnyháiban.

Megszólt a biboros főpap, ékesen szóló ajkain a nyílt és leplezetlen szemrehányás, hogy a kormánynak el kellett készülnie lenne a mai állapotokra, és ebben egyúttal benne van a több tekintetben jogosult panasz és vád, hogy a kormány vagy nem látta át a helyzet veszélyes voltát, vagy nem volt elég ereje és politikai belátása kellőképpen és kellő időben gondoskodni azokról az eszközökről és a rendszabályokról, melyek az imminens veszély elhárítására szükségesek, és melyekkel hatalmánál és a rendelkezésére álló tekintélyi és erkölcsi erőforrásoknál fogva megátolhatta volna azokat a szégyen teljes állapotokat, melyeknek közepette gúnyos szájalommal tekintettek a többi művelt nemzetek a kicsinyeskedésekkel és aprólékos gravamenekkel vergődő magyar nemzetre.

Mondjuk, hogy ez a nyilván kiérezhető vád több tekintetben jogosult a hatalmat kezében tartó kormánnyal szemben, mely a válság küszöbén nem tudott elég erélyt és harciasságot kifejteni az ellenzék féltelenségei, a ki-

sebség terrorismusa ellen, mely soha és semmi körülmények közt jogállamban indokolt és jogosult nem lehet.

Ámde a lángszavu hercegprimás a lanyha politikai magatartásban szenvedő főrendiház tagjaitól környezve elfelejtette megfordítani az érmet, és föllelni a másik oldalon a tömérdek számban és súlyban tekintélyesebb rovasokat, melyek az ellenzék obstrukcionális elemeinek bünlajstromát tartalmazzák, a kik a tiszta hazafiasság érzületéről megfélekedve pusztán arra a célra fordították törekvéseiket, hogy a kormányt tüzzel-vassal parlamenti s inparlamentaris eszközökkel, törvényes és törvényen kívüli módokon hatalmától erőszakosan, még az állami és társadalmi rend felforgatása és az államgépezet megállítása árán is megfoszszák.

Ám Bánffy miniszterelnök önértésen és férfiasan megadta a választ a biboros főpap kérdésére, és hasonló nyíltsággal és őszinteséggel fejtette ki azokat a momentumokat melyek a kétségbeesztő helyzetet előteremtették. Hangsúlyozta, hogy az ellenzéknek féktelen erőszakoskodásai ellen gondoskodott a kormány jó eleve óvrendszabályokról, gondoskodott cautelákról és nyomatékos garantiákról aziránt, hogy a törvényen kívüli állapot szomorú időpontja be ne következhesse, de már annyira nem terjedt ki államférfiúi előrelátása, hogy az ellenzék az obstrukció tomboló csatazajában képes az alkotmányosság fonálát megszakítani és az indemnitás megszavazása elé, mely a kormánynak mulhatlan előfeltétele, akadályokat gördíteni.

A kormányelnök védekezése alapján véve megdönthetetlen igazságokat tartalmaz, de egyúttal magába foglalja azt is, miben nyilvánult a kormány hibája.

Szivleljék meg az intéző körök a hercegprimás szavát; az ellenzék pedig vegye foutólóra első sorban azt, hogy a haza érdekei forognak koezánk, másodsorban pedig azt, hogy a kormányelnök nyilatkozatában a bekülekénység

szelleme szólal meg és az őszinte törekvés az ellentétek elsimitására, a béketárgyalások sikerének és eredményességének előmozdítására.

Ha az ellenzék ez a gondolat fogja vezérelni, akkor a koronás király döntése a legrövidebb idő alatt bekövetkezik.

A . . . . . n.

Jótekonysági multság.

Ezen ártatlan czim alatt jelent meg a helybeli „N—a” legutóbbi számában az az otromba kritika, melynek következményeként puskaporral telt meg a levegő és néhány napig másról se tárgyaltak városunkban, mint erről a sajnálatos esetről és következményeiről. Lapunk is kénytelen volt tudomást venni ezen dolgról, midőn Mácskovics Titusz akként vett elégtételt a családja egyik nőtagján esett oktalán sérelemért, hogy H. Lipótot felpofozta és botjával fejbe ütötte.

Tárgyilagosan és híven akarunk olvasóinknak beszámolni ez esetről, éppen mert lapunk hétfői számában „Gentleman” czim alatt egy hír jelent meg.

A „N—a” referálván lapjában a „Miasszonyunkról” nevezett zárdában lefolyt műkedvelői előadásról, igazán sajnálatos módon egy fiatal leánykát csúfolt meg igaztalanul. A leányka nagybátyja elolvastván azt az otromba referátát két tanuval, köztük egy tartalékos tiszttal, a „N—a” szerkesztője lakására ment, kit hon nem találván, a lap főmunkatársát, ki a „Krausz és Fischer” téle nyomdának szedője H. Lipótot kereste fel, hogy megtudja ki írta azt a referátát és azon elégtételt vegyen.

(A „B. E.” szerint „alapos adatai” voltak Mácskovics Titusznak arra vonatkozólag, hogy H. Lipót közreműködött a cikk megjelenésében.)

Ezen „alapos adatokat” nem ismerjük, de úgy értesültünk, hogy H. Lipót nem is látta azt a cikket megjelenése előtt, de sőt a lap szerkesztője sem ismerte annak tartalmát és azt egy nő írta.)

Hírthet tehát mint főmunkatársat vonta kérdőre, ki ahelyett, hogy azt mondta volna, hogy nem tudja, ki írta a cikket, azt válaszolta: „nem mondom meg, tessék sajtóperit indítani!”

Erre a válasza után Mácskovics Hírthet teltleg bántalmazta.

Igy adja elő a tényállást Mácskovics két tanuja, kik az eseménlyen jelen voltak. Ezen tanuk előadásában kételkedni jogunk nincs, „Gentleman” czim alatt megjelent hírünkben írt tényállást tehát ekként igazítjuk helyre.

A leánya atyját, ki Lengyelországban állomásozó egyik ulánus ezred kapitánya, le-sürgönyöztek állomáshelyéről, tegnapelőtt meg is érkezett városunkba és tegnap a „N—a” szerkesztőjétől teljes elégtételt kapott.

Hirth Mácskovits ellen a fenytő feljelentés! megtette, az ő ügyüket a bíróság fogja elbírálni, ami pedig a leánya igaztalan megcsufolását illeti, azért megkapta a teljes elégtételt.

És ezzel magunk részéről fátyolt borítunk a sajnálatos affaire-re. —n.

Különfélék.

— **Áthelyezés.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy az igazságügyminiszter Sohár Imre karánsebesi kir. törvényszéki fogház felügyelőjét saját kérelmére a szabadkai kir. törvényszéki fogházhoz áthelyezte.

— **Kardpárbaj.** Véres kardpárbaj folyt le tegnap reggel ij. G. Gy. szabadkai lakos gyógyszerész és Cs. B. haisi lakos gyógyszerész között Halason. A párbaj oka pénz kölcsönből kifolyólag keletkezett. A párbajban G. Gy. az állán kapott jelentéktelen sebet, míg Cs. B. több súlyos vágást kapott.

— **Adományozás.** Tóth János levélhordó részére újabb a következő adományokat kaptuk: Gardalics Józsefné 1 frt. N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, Rizsányi Viktor 50 kr, N. N. 25 kr, Nagy Torma Marcell 50 kr, N. N. 30 kr, S. F. 30 kr, N. N. 20 kr, Futó Edéné 50 kr, Gröber Károly 20 N. N. 10 kr, Budines Máttyás 50 kr, Mezei Ferencz 20 kr, H. F. 10 kr, Mlinerics Jánosné 20 kr, Cs. M. 10 kr, Kapás Ferencz 50 kr, Nagy Márton 20 kr, Kopunovics Alajos 50 kr, Bizvay Jánosné 1 frt, Pracner Béla 50 kr, összesen 8 frt 95 kr. A befolyt összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Kirabolt templom.** Megírtuk, hogy az ó-morov czái r. k. templomból ottani legények még 1893. évben 100 frt értékű ezüst eszközöket elloptak s ezeket általában Seffer Ferencz ottani lakosnak adták. E lopás ügyében a csendőrség egyes fogással most kiderítette a tetteseket, akik a lopás esetét a kihallgatás folyamán úgy adták elő, hogy míg Pipald Ferencz harangozó délben harangozás közben a templom ajtót nyitva hagyta a legények belopóztak a templomba, összeszedték az ékszereket és Seffernek cukorért és cigarettaért odaadták. A kereskedőnél az ellopott ékszereket nem találták.

— **A szél áldozata.** Bezárdában, mint értesülünk, e hó 9-én nagy szél dühöngött, mely nagyobb károkat okozott, még ember életben is. Ugyanis Mária Mihály napszámos favágót az erdőben menet közben egy szél által kidöntött fa agyonzúzta. A római katolikus templom torony pléhburkolatát lelépte, s az önk. tűzoltó testület máshozzáát forgács halmazzá törte.

— **Tűz Garán.** Braun József odavaló lakos háza f. hó 12-én éjjel 2 óraker kigyuladt és ez, továbbá a padlásán elhelyezett gabona és egyéb tárgyak 500 frt értékben, továbbá Kubalov Benjámin házában fedele, felszer, a házpadlásán gabona és liszt, kukoricza, mindössze 1464 frt értékben leégett. Biztosítva csak az előbbi ház volt az első magyar bizt. társaságnál 400 frtig.

— **Furcsa párbaj.** Torzsárosi írják: Hallottam már, hogy két ember egybehangzó véleményeinek kiegyenlítése céljából karddal, puskával, pisztolyai, revolverrel, sőt ököllel vívott párbajt, de féltetes teli üvegekkel pár-

bajozni, na ez már unikum számba megy. De hol is találhatnák ki a párbaj ez új nemét haesak nem a Bácskában? Hát biz ez hamisítatlan bácskai virtus! Történt pedig, hogy az Ur 1899-ik évének egy szép napján ketten nem tudtak megegyezni — már t. i. itt Bácsországban — véleményükön és mint említém, kibírták egymást féltetes párbajra. Megjelölték a segédeket (orvos persze nem volt jelen, mert vérontástól tartani nem kellett, inkább másfél orvos nem kell) és megkezdődött az élet-halál-harcz. 15 félliter volt a távolság és 5 félliter avange. Győzőn a jobb! (t. i. a gyomor.) Mindkét párbajozó 10-ig nyakassan kitartott és a segédek már kétségbe estek és azon voltak, hogy a párvadalt nullifikálják és a feleket kibékítsék, de ezek nem engedtek és következett a 11-ik. Amint ezt Y. (nevezük így) felhörpintette (vagy inkább szivta), elvesztette az ügyet, mert virtusa elhagyta és lehanyatlott a pam-lagra. X. pedig herosi czinizmussal folytatta, míg a 15-iket is le nem gyűrte — és ezt mind 2, azaz két óra lefolyása alatt, bár határidő jelezve nem volt és sietniök sem kellett. A segédek a jegyzőkönyvbe foglalták a tényállást és X-et győztesnek nyilvánították. A felek kibékültek volna, — ha képesek lettek volna! X. pedig — a mi különösen megjegyzendő — még — „odáig” — sem sem volt. Hogy azonban esetleges bajoknál a szoba padlója a párvadaltól kárt ne szenvedjen, a korsmáros elég elővigyázó volt vizes dezsákról gondoskodni, de szerencsére nem volt rájuk szükség. No, kérem már ebből is látjuk, hogy igaz a vád: inni csakis Bácskában tudnak!

— **Az izr. szentegylet.** Folyó hó 15-én a helybeli izr. szent egylet választmányi ülést tartott Freudenberg Márk kereskedelmi tanácsos elnökelete alatt, többek között egyik választmányi tagnak egyleti ügyészi czim alatt 50 frt szavaztatott meg. Hát mi ez? Kérdi mindenki, a ki az egylet humanistikus tendenciáját ismeri, hiszen ezen egyletnek nem voltak és nincsenek peres ügyei, vagy talán a minden tudok nélkül megfélebbezett néhai Geiger Adolf által hagyományozott ház után az egyletre kivetelt örökösödési illeték elleni jogorvoslatért csak nem jár 50 frt? Végre az ilyen csekélységet, az egyleti jegyző is elvégezhette volna! Ügyészi állás betöltéséről az egyleti alapszabályok nem intézkednek. Ideje volna már, hogy a hatóság, az országos törvények értelmében, ezen egylet viselt dolgairól hivatalosan is tudomást szerezzen hiszen nemcsak joga, hanem kötelessége a városi tanácsnak az egyletek fölött szigorú felügyeletet gyakorolni, annál is inkább, miután a nmélt. Belügyminister urtól, még a múlt évben a szent egylet adminisztrációja és választásai ügyei tárgyában szigorú vizsgálat lett elrendelve, de annak eredménye mindeddig ismeretlen. (Beküldetett.)

— **Pénz lopás.** Ritka vakmerő, de nagyon ügyes tolvaj lehet az ismeretlen egyén, kit a sztanacsicsi csendőrség most erőlyesen nyomoz Rend Antal sztanacsicsi lakos f. hó 14-ikén hosszabb utról fáradtan haza jöve, este 7—8 óra között lámpa világ mellett felöltözve a diványra feküdt pihenni és elaludt. Oly mély volt az álma, hogy sem nem hallotta, sem nem érezte, hogy valaki a szobába belopódzott s hogy idegen kéz motoszkál mellénye zsebébe, melynek eredménye az volt, hogy onnan 4 drb százas 20 drb 10 forintos bankjegyet és több okmányokat tartalmazó sárga

bőrű pénztárczáját ellopta. Midőn fölébred-vén leveleközött, keservesen tapasztalta, hogy teli pénztárczáját ellopta. Rögtön jelentést tett a rendőrségnek de a tettest eddig nem sikerült kinyomozni.

— **Subalopás.** Herczog Antal kernyajai lakostól a napokban este miután a kamra zárját feltörték, 4 drb subát 150 frt értékben elloptak. A tettesek ismeretlenek. A csendőrség erőlyesen nyomozza a subatolvajokat.

— **Mozgó fényképek.** A vigszínház állandó műsordarabja a «Mozgó fényképek» holnap színházunkba is bevonul. A rendkívül szellemes, mulattató vigjáték nálunk egy úgy lesz bemutatva, mint Bpestben — annyiban t. i. hogy direktorunk Berlinből egy kimeratografot hozatott s így a mozgó fényképekben, ennek a haidokló századnak egyik csodálatos találmányában is gyönyörködhetni fog közönségünk.

IRODALOM.

Milkó Izidor városunk országos nevű írója, társadalmi irányú dolgozatainak egy része U r i e m b e r e k czim alatt legközelebb megjelenik a könyvpiacpon. Tizenhat cikkelyt fog az elegáns kiállítású kötet magában foglalni, melyre az előfizetési felhívást most bocsátotta ki az író. A könyv, mely márczius végén jelenik meg, ára : e g y f o r i n t. Az előfizetési pénzek legkésőbb márczius 15-ig magához az íróhoz küldendőek Szabadkára.

Színházi hírek.

Alig hogy a színügyi bizottságunk meghirdetette jövő évre a pályázatot, máris a következő pályázati kérvény érkezett az igaztőhoz. Közöljük úgy, ahogy vettük. (Kívül.) A tekintetes színügyi bizottsághoz nagycságos uraméknak! kegyes pártfogójim! Szabatkán, kérvény felfolamodása Bugaczy Elemér (a bugyi) k. Bagosi lakos I. ső rendű szimnűvészesi igazgató és 48-as volt honvédnek, — a szabadkai Pest városi nagykorosma színházának elnyerhetése végett — és a szubven-czió!!! Az 1899 évekre, és ha futja akár a határszázadi 900 asra is. (Balul.) Tekintetes színügyi brzottság! nemes Uraim! Könyörgöm a'assan, sőt ha a fentnevezett pályázat megállana is a most működő Iház, a Pesti daczára, megfolumodom a nemes város közönségét, hátha kijön részemre a szerencse mert „van rád okom szívem, van rád okom” (bocsánat a fikciójért de hitles Sepszper, adták a télen olt is.) De a dologra most! Mint az A.) alatt rövid időre bemutatott igazgatói engedél bizonyítja, — mely tévedésből ugyan a feleségem részre lett kiállítva, de az mind-egy, azért én mégis 30 éven felül, bár a nyugdíjba nem számít ennyi, elsőrendű gyakorlati szimnűvészeti igazgató vagyok, a ki nek szép neve van széles e hazában „mely ápol s eltakar” — (engedelmet a rögtönzésért, de a honi szöveget véremmé vált még 48 ban, mint barátban a lencse.) Másocozor B.) alatt, akár ingyen is becsatolom mostani társulatom névsorját. Könyörgöm alássan, a szabón és kellékesen kívül 30, mond 32 vagyunk, de ígérem, hogy az ottani kívánalmakhoz képest, elszereződtem a tavaji egyik primmadonát, az Arankát, egy népszimnűnékesnét, a ki talán bármikor koloratura is lehetne, ha úgy tetszik egy jó szerelmes színész, egy ügyes társalgásit (bonvivánte), egy baritonny, egy népszimnűvest, kedéles apát, egy cselészövőt

és festőt, több segédszínészt és nőt. Kiegészitem a 8 kardalost és 8-nét. Ez utóbbiakat akár 16 éven alul is, és még hozok akit parancsolnak, mert nekem könyörgöm alásan mindegy, ha a város elbirja, ámbár szóias mondás hogy „sokat akar a szarka” — de ez nem ide való tekintetes bizottság, habár magyar szóiasforma, mint leszem az, „hogy aki birja az marja” de hát nem arról van itt t. i. szó. Az előírás szerint, lesz több mint 4000 forint havi gagim 70—80 frt napi czúlág, a mi havonként megint 2500 frt, ez kitenne hónaponként 6500 frtot, de őt leszünk vagy 6 hónapig, ami kitesz, 39,000 bikát. Veszek egypár új darabot, csinálók egypár népkiallítás, ha mindjárt a kékszoba függöny hátuljára is, ezis belekerül ezer pengőbe, így aztán lesz negyven ezer főres készpénz beletételém. Ezzel szemben a várható jövedelem; páratlan bérlet behoz 90 frtot, a páros pedig 40 et naponként, e mellett a hétköznapi előadásokból a városi különféle ingyenjegyeken felül bejön 20—30 frt, de vasárnap e s t e 100 on felül is, mert már itt batorodom megjegyezni, hogy delutáni előadást nem tarok, se pénteken, mert az a kis idő kell, hátha valahová meghiják az embert, se Mindenszentekkor Heródes császár emlékére Halottak napján pedig nem adatom „Molnár és gyermekét” mert halom földmunkával ott nem szabad foglalkozni, már pedig abban ásnak és a mi netalán nem futná a bevételből, ott van a 2060 frt szubvenczió az ingyentelés és ingyenszínház, a mivel a defizitot fedezhetem. Aztán mindig csak azt hánytorgatom magamba, hogy jó lesz a lár-sulatom és megk dvelik még a nőtagjaimat is „vigan élünk kis körünkben” (babérfa és Koldusbot énekrészlet) akár virágvasárnapig is kibuzzuk tisztességgel azontul jön ugy is Krisztus urunk kiszemlése és „Kód előtem, kód utánam” mint a hogy a Honvédnaptár mondja az oroszokra piski hidnál. Hát ugy batorodom remélni hogy farsangon is, bálnapján is, tele színház lesz, egész főtig. Azért hát csak ide azzal a színházzal, nem kell félni, ha a tekintetes bizottság meggondolta, hát én mit törjem rajta a fejem.

Végre C.) alatt okmányok ide rekesztem, jelmezteset fotografijamat Hinkó a hóhérlégényből. (Vad Fütöp. telt ház, mindenki sír) lesz pénz, és jó előadás, kitűnő darabok, ne buszujának. Ebből, de még a fentebbiekből is láthatják, hogy nem vagyok én ismeretlen városi körökben, van ott több olyan, a ki nekem akár tagom is volt, vagy legalább is pálatársam, könyörgöm állásan, még a bizottságokba is, sőt van a ki nekem liferáltak nőtagot, meg a kinek kedveikért, én szerződ-tettem annak idején, hát mondom csak szőlai kel, lesz ott minden. Mind az ő székesfővárosi színházról sőt olaszokat is mutogatok, vagy akármiféle külföldi nézet, csak szólni tesszen, mert engem nem lehet megbüntetni 5 frittal január hónapba, a miatt hogy nem hozok 100 frtos társalgásit, hozok én könyörgöm állásan 5 frtet, ha mindjárt lopom is, csak aztán ott ne ragadgyon mint sok másik volt pálatárs.

Záradéki negyedszer D.) alatt becsatolom honfiai becsületszavamat, hogy már több mint 10 év óta, nyilván töreksem a színházra, mert „én is sipot faragtam nádatok között” (a nagy magyar tragédia, lézengő ritterje, több nagyszerű szereplőm van rá, de minek dicserjem, lesz benne részük elég.) Elmondhatom hiuz szemekkel kísérem évről-évre

Pest város alatti színházuk rohamos fejlődését, és már jelenleg esztendeje ilyentájban pá lázni akartam, de hát lebeszélv Ihsz a pesti, most azonban büszkén kivágom hogy „Gyöpre magyar” „enyim leszel rózsám vagy senkié” (Népfűzér) vagy inkább egy esztendeig szelidőztessék, mellyel magamnak előre is bizalmat szavaztatok.

Legeslegutoljára, közkívánatra ide igtatom, színművészei emlényemet.

„Be szép élet ez a színésziélet
Ilyet az Isten nem teremtett
Mint a virág virit
Ha kiadják az ő vicit — —

„S szemünk fényét ragadják
Mint hernyót a madár I

alázatos szolgáljuk
nemes Bugaczy Elemér* (a Bugyfi) I. r. színművészeti igazgató és 48 as volt honvéd.

U. i.
Tisztelem Ihszt, a pestit sajnálom ámbár, de ő nem akar reszkérozni. Siker eselén, még egy jó páholyt, és egy I. r. zártszeket lekötök, azon felül mondom, hogy szerződötetek, ne mondassa senki, hogy „smuczig a magyar”. Éljen a haza! éljen a n. é. m. t. közönség! Éljen a bizottság! mert, „tekines ide, tekines oda” — — — és én jövök. — már közeledek is!

U. i.
Az A.) alatt engedél okmányt becsületszóra adtam. Bengáliai tűzfény tilos, tud. m. mondta a főparancsnok, csak a vörös villanyt kell gyakorolni, megtekintés után könyörgöm azonnal visszaküldeni, mert nem szeretném, ha ottand elkallódnék.

megint én.

CSARNOK. LORELEY.

Reichenbach elbeszélése.
fordította: Gál Lajos.

Folytatás.

18.

VII.

A tó vize játszi csacogással övezte a szikla erkélyeket és a korláthoz két emberi lény támaszkodott, csöndes beszélgetésbe mélyedve, két szép, fiatal, boldog emberi lény. Boldog? Azt hitték ők, miatt egymás ragyogó szemébe tekintettek.

Norbert azt rebegte:

— Szemeid mindennap szebbek, lelkesebbek. Most tudom igazán, mi hiányzott előtem Friedenauuban, ha arczodra néztem s miért szomorított el tekinteted; nem mutattad a lelkesed, de most fölébredt lelked csókjam hevétől s felém ragyog tündöklő szemeidből.

A hölgy erősen megszorította kezét s derülten rá mosolygott.

— Ugy szerettek tégedet! rebegte halkán s az ifju megintasulva a boldogságtól, vonta a jai közé.

— Néhány nap mulva készen lesz a Loreley szobor, mely téged ábrázol, — mondá aztán az asszony szöke fűrtét csókolva — s ezután elviszlek büszke palotából. Loreley hűtlen lesz szikla trónjához s beköltözik halandó kedvese egyszerű otthonába, mint az ő édes, szeretett felesége.

Oh Eleonora! lehetséges-e ennyi boldogság azon a földön, melyet rossznak neveznek rá-galmazói?

A hölgy behunyta szemeit, mialatt kedvese

*Csúfnéven Ripacs.

A szedő.

kbéire hajolt, miutha nem akarja semmi sem látni a világból s a jai halkán sutították:

— Norbert, oh én Norbertem!

És aranyosan, bíbor színben tündökölték a park fái, csicseregtek a madarak, a természet ragyogott a maga pompájában, mint a boldogság symboluma.

Lassanként elkészült a Loreley csoportozat. Norbert elhatározta, hogy megünnepli ezt kedvesével. Ma kellett a menyegzőnek megtörténni. Ma fogja Ulmingen Eleonora, mint grófnő utolszor átlépni a műtermet. Reggel egy szolgája elvitte lelkes meghívóját a hölgyekhez, a grófnővel lakott egy nagynénje is, hogy tekintsék meg a befejezett szoborművet a Chateau de Bigne-hez.

Ulmingen grófnő néhány szót irt egy névjegyre:

— El fogunk jönni, de várj reám a műteremben.

A levélkét átadta a szolgának s midőn az eltávozott, fáradtan mondá, mintegy levegő után kapkodva:

— Bocsáss ma engem egyedül néni! és te csomagold össze azalatt holminkat s tedd meg az előkészületeket elutazásunkra.

— Gyermekek! mire gondolsz?

— Most valamit határoztam. Egészen még most nem hagyhatom el Norbertet, de egyidőre el akarok tőle távozni. Ha hónapokon keresztül nem látom őt, valószínűleg megtudom, hogy távol maradhatok-e tőle minden körülmények között, hogy élhetek-e nélküle? Meg fogom neki írni, hogy e tüzpróbát szükségesnek tartottam, de csak akkor kapja meg a levelet, ha már eltávozott. Ma legyen még boldog és én vele együtt.

Eleonora megjött, amint megígérte. Ismét egy hosszú, fehér, csipkeruha volt rajta s háját arany fésű fogta össze, mint Friedenauuban. Szemeiben köny csillámlott s ez még szebbé tette őt. Sügározza az örömtől és boldogságtól, sietett eléje Norbert s bevezette őt a felkészített műterembe, ahol fehér képmása állott myrtusz és orgona bokrok között, könnyedén előre hajolva, miutha a két gyermek emberre tekintene, akik épen beléptek s miutha eléjük tárná fölemelt karjait, óva vagy intve. A Loreley tekintete mindezt ki látszott fejezni; intett és dorgált egyaránt s midőn Ulmingen grófnő ráffüggesztette szemét, az óvásban is ugyanaz a benyomás tűzrözdölött vissza, ugyanaz a kívánság, ugyanaz a félelem, mint a Loreley tekintetében.

Norbert kezében tartá az övét, mialatt mindketten műve előtt állottak.

— Ez a te legszebb, legdélkeletesebb munkád — mondá a hölgy — s arca hirtelen elpirult.

— Mert a legdélkeletesebb model öntött ihletet belém — felelt vissza halkán az ifju. A hölgy ránézett, ugy tűnt fel, miutha szemé könnyekkel teleit volna meg, majd hirtelen az asztalhoz lépett, a frissítőkhöz s felkapott egy üveg kancsót, melyből az illatos bort a serlegbe föltte s Norbertet megkínálta vele.

Folytatása következik.

Törvénykezés.

Okirathamisító irnok. Ifj. Lakatos Antal zentai iparos segéd jó barátságban élt Klazsik Zoltán járásbírósi irnokkal. A jó barátok elmondták egymásnak titkaikat s egy ízben Lakatos azt panaszolta barátjának, hogy szeret egy leányt, akihez már hosszabb idő óta jár s minthogy a leány tisztességes családból

való, el szeretne venni, már azért is, hogy a leányt rossz hírbe ne keverje. A legnagyobb baj azonban, hogy ő bennmaradt katonának és most nem nőülhet, de szegényt sem akar hozni a leányra, s kérte a barátját, hogy segítsen rajta. Klazsik azt mondta neki, hogy ez nem baj, majd ő csinál egy kérvényt, a melyben elpanaszolja a bajt s a honvédelmi miniszterium bizonyosan meg fogja adni a kivételes nőülési engedélyt.

Lakatos azonnal ráállott s meg is csinálták a kérvényt és a kérvényhez egy orvosi bizonyítványt is csatoltak, amelyet Klazsik állított ki és a bizonyítvány alá dr. Lendvay orvos nevét írta. A kérvényt benyújtották, de csakhamar kislült, hogy az orvosi bizonyítvány hamis és így került Klazsik okirathamisítás miatt a vádlottak padjára.

A tegnap megtartott végtárgyalás alkalmával Klazsik nem tagadta, hogy a bizonyítványt hamisította s a kir. törvényszék okirathamisítás miatt 8 napi fogságra ítélte.

Az ítéletben vádlott megnyugodott, azonban a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

Fölmentett vádlott.

Egy alig 10 éves lány Jurits Krisztina vádja folytán f. hó 18-ánült törvényt a törvényszék, mint büntelő bíróság Jurits Boldizsár vádlott felett. Halk, alig halható hangon szegyenkezve mondta el a vézna halvány gyermek, hogy Jurits Boldizsár őt cukorral magához csalogatta és egy bűncselekményre rábirta.

A tanács tagjai voltak: Crainicean Mihály elnök, Szerdahelyi Sándor

előadó s Olchváry Gyula szavazó törvényszéki bírák. A vádhatóságot Dr. Kerkes János kir. alügyész képviselte. A vádlottat dr. Piller Arthur ügyvéd védte.

A pikáns részletekbe nem szűkölködő végtárgyalás folyamán a védelem a váddal szemben kontra bizonyítékokkal igazolta be a vádlott ártatlanságát s azt, hogy a leányon konstalált sérülések eselleg másra, de nem a vádlott ténykedésére vezethetők vissza. Az ügyész ennek folyán eljettette a vádat a panaszos azonban fenntartotta azt; a törvényszék a védő meghallgatása után Jurits Boldizsár vádlottat a büntető trvkv 232 §-ának 1 pontjába ütköző büntelt vádja s a következmények terhe alól felmentette. Az ügyész, vádlott, védő s a panaszos megnyugodtak. Az ítélet tehát jogerős.

Szerkesztői üzenet.

K. P. Helyben. Beküldött versét nem közzölhetjük, minthogy verset egyáltalában nem közlünk.

NYILTTÉR*)

Köszönet nyilvánítás

Kedves rokonaimnak ismerőseimnek és jó barátoknak és mindazoknak, kik feledhetetlen emlékü férjem végtilsztség tétele alkalmával megjelenésük és részvételük nyilvánítása által fájdalmamat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton köszönetem nyilvánítását.

özv. Petrányi Sándorné.

Nyilatkozat.

Szemben azon híreszteléssel, mely a városban elterjedve van, hogy a „Népszava” f. évi 3-ik számában megjelent „Jótekonysági előadás” című cikket én írtam, kijelentem, hogy az merő hazugság és ráfogás. Az ez ügyből kifolyólag tett fejelentés tárgyaásánál ki fog tűnni, ki írta a nevezett cikket.

Ennyit tartok szükségesnek e hazugságokkal és különösen a „Bácskai Ellenőr” f. évi 6. számában megjelent sugalmazott és a tényekkel homlokegyenest ellenkező cikkek szemben kijenteni.

Hirth Lipót.

*) E rovat slattiakért nem felelős a Szerk

Hirdetmény.

Alulírott, mint bíróságilag kirendelt zárgondnok közhírré teszem hogy Sümeghi Ferencznek tulajdonát tevő és a szabadkai 18820 sz. betétben A I. 1-4 és † 1 sorsz. alatt felvett gőzmalom összes felszerelvényeivel f. évi február hó 8-án 10 órakor a szabadkai tkvi hatóság értesítő termében egy évre bérbé fog adatni.

A feltételek a szabadkai tkvi hatóságnál 282/899 tkvi szám alatt és alulírott nál meg tudhatók.

Dr. Vojnics Gyula zárgondnok.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszímű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet czélja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeli mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeli térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historial muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy europai muzeumokból, családai és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti emlékekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk kívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

fámes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül diszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy kötet egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet szemlékép sem lesz. Hetenkint egy füzet fog közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkinti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárussal.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárakhoz vagy a legközelebbi kiadóhoz fordulni.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.